

Waldemar Sługocki*

WPŁYW FUNDUSZY EUROPEJSKICH NA INNOWACYJNOŚĆ LUBUSKIEJ GOSPODARKI

Czym jest innowacyjność gospodarki?

Dnia 9 maja 2007 roku Komisja Europejska zaakceptowała opracowane przez Ministerstwo Rozwoju Regionalnego Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia” (NSRO 2007). Dokument ten określił główne wyzwania społeczno-gospodarcze dla Polski na lata 2007-2013. Wyzначył również zasady realizacji europejskiej polityki spójności oraz systemu wdrażania funduszy europejskich. Zaś za podstawowe wyzwanie w dziedzinie gospodarczej uznano osiągnięcie zwiększenie innowacyjności, a także konkurencyjności polskiej gospodarki (NSRO 2007, s. 35).

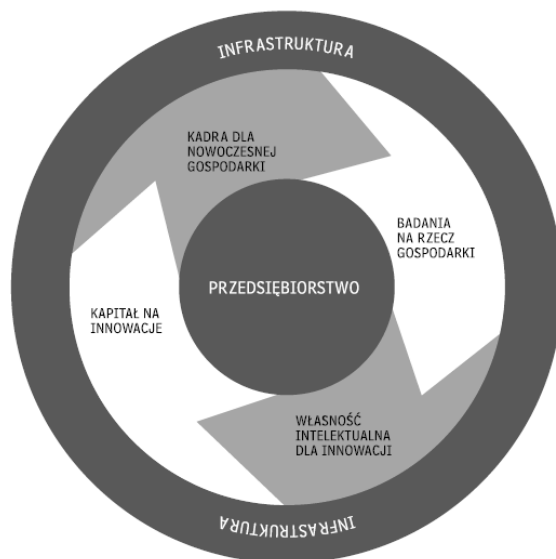
W tym kontekście należy również pamiętać, że jednym z głównych aspektów warunkujących samą dynamikę rozwoju gospodarczego stała się zdolność innowacyjna przedsiębiorstw. Dotychczas podstawowym czynnikiem przewagi konkurencyjnej polskich firm były relatywnie niskie koszty pracy oraz stosunkowo duży rynek zbytu. Jednak postępujący proces globalizacji oraz nowe trendy rozwojowe wskazują jednoznacznie, że jedynym gwarantem osiągnięcia trwałej przewagi konkurencyjnej przez polskie przedsiębiorstwa jest oparcie ich działalności na innowacjach. Za kluczowe w tej dziedzinie uznano więc zwiększenie wykorzystania wyników prac badawczo-rozwojowych przez podmioty gospodarcze, w tym zdynamizowanie procesów transferu nowoczesnych technologii w dziedzinie produkcji czy zarządzania organizacją (NSRO 2007, s. 35).

Na posiedzeniu Rządu RP dnia 4 września 2006 roku przyjęte zostały „Kierunki zwiększania innowacyjności gospodarki na lata 2007-2013” (KZIG 2006). W dokumencie tym wskazano, że „przez innowacyjność gospodarki należy rozumieć zdolność i motywację przedsiębiorstw do ustawicznego poszukiwania i wykorzystywania w praktyce wyników prac badawczych

---

***Waldemar Sługocki** – dr, pracownik Instytutu Politologii Uniwersytetu Zielonogórskiego. Jego zainteresowania naukowe koncentrują się wokół problematyki polityki regionalnej, samorządu terytorialnego, polityki gospodarczej i procesu integracji europejskiej.

i rozwojowych, nowych koncepcji, pomysłów i wynalazków. Innowacyjność oznacza również doskonalenie i rozwój istniejących technologii produkcyjnych, eksploatacyjnych i dotyczących sfery usług, wprowadzanie nowych rozwiązań w organizacji i zarządzaniu, doskonalenie i rozwój infrastruktury, zwłaszcza dotyczącej gromadzenia, przetwarzania i udostępniania informacji” (KZIG 2006, s. 6).

Rysunek 1. Struktura kierunków wzrostu innowacyjności gospodarki.

Źródło: KZIG 2006, s. 60.

Rządowa strategia przewiduje realizację interwencji państwowej w pięciu podstawowych obszarach (zob.: rys. 1):

- Kadra dla nowoczesnej gospodarki – obejmuje działania prowadzące do zmiany świadomości społecznej, w tym przedsiębiorców, dotyczącej rozumienia potrzeby wdrażania innowacyjnych rozwiązań w gospodarce polskiej. Uświadomienie konieczności poszukiwania innowacyjnych rozwiązań umożliwi budowanie przewagi konkurencyjnej przedsiębiorstw na rynkach lokalnych, regionalnych oraz międzynarodowych. Działania w tym obszarze będą się koncentrowały na przygotowaniu kapitału ludzkiego, cechującego się umiejętnością funkcjonowania w realiach gospodarki opartej na wiedzy. Za strategiczne zadania uznano: budowę i wsparcie systemu kształcenia ustawicznego, wymianę kadr pomiędzy jednostkami B+R i przedsiębiorstwami, modernizację programów kształcenia do potrzeb nowoczesnej gospodarki,

a także promocję przedsiębiorczości i innowacyjności.

- Badania na rzecz gospodarki – obejmuje działania prowadzące do podniesienia jakości oraz zdynamizowania procesów wykorzystania wyników prac B+R w działalności przedsiębiorstw, a także umożliwienia dostosowania zdolności badawczych jednostek naukowych, które będą odpowiadały rzeczywistym potrzebom podmiotów gospodarczych. Modernizacja zaplecza badawczego jednostek naukowych winna służyć zaspokajaniu potrzeb i tworzeniu podaży nowych rozwiązań dla gospodarki, a w szczególności sektora Małych i Średnich Przedsiębiorstw (MSP). Za strategiczne zadania uznano: udzielenie wsparcia przedsiębiorstwom prowadzącym własną działalność B+R, wzmocnienie badań w dziedzinach strategicznych dzięki koncentracji finansowania publicznego, modernizację infrastruktury badawczej publicznych jednostek naukowych, *foresight* technologiczny, a także umiędzynarodowienie działalności naukowej oraz innowacyjnej.
- Własność intelektualna dla innowacji – obejmuje działania prowadzące do poprawy jakości funkcjonowania rynku innowacji poprzez zwiększenia przepływu nowych rozwiązań na linii gospodarka-sektor B+R, w tym propagowanie zasad stosowania prawa własności przemysłowej, a także prawa autorskiego i praw pokrewnych. Dotychczas polska oferta patentów, know-how, umów licencyjnych, praw do wzorów użytkowych, przemysłowych i znaków towarowych, usług technicznych czy transferu wyników prac B+R nie odpowiadała współczesnym wyzwaniom stawianym przez podmioty funkcjonujące w gospodarce opartej na wiedzy. Za strategiczne zadania uznano: budowę skutecznych mechanizmów zarządzania własnością intelektualną, stworzenie systemu ochrony patentowej poza granicami kraju, a także usprawnienie wewnętrznego procesu uzyskiwania ochrony. Ponadto, za obszar kluczowy dla osiągnięcia wzrostu konkurencyjności polskich przedsiębiorstw w wymiarze międzynarodowym uznano wzornictwo przemysłowe.
- Kapitał na innowacje – obejmuje działania prowadzące do koncentracji kapitału prywatnego w obszarze tworzenia i rozwoju przedsiębiorstw innowacyjnych. Główną barierą w procesie absorpcji rozwiązań innowacyjnych do procesów produkcyjnych polskich firm jest przede wszystkim ich wysoki koszt, a co wiąże się z tym bezpośrednio – brak wystarczającego kapitału inwestycyjnego. Dodatkowym czynnikiem blokującym transfer wyników prac B+R do przemysłu jest stosunkowo słabo rozwinięta infrastruktura, wspierająca ich komer-

cializację. Wskazuje się również na konieczność udroźnienia przepływu środków publicznych w kierunku stymulowania prac B+R oraz transferu ich efektów do sektora publicznego. Za strategiczne zadania uznano: poprawę dostępności do kapitału na przedsięwzięcia innowacyjne, wsparcie tworzenia przedsiębiorstw opierających swoją działalność na nowoczesnych technologiach, jak również tworzenie preferencji podatkowych, motywujących do ponoszenia nakładów na działalność innowacyjną.

- Infrastruktura dla innowacji – obejmuje działania prowadzące do poprawy warunków funkcjonowania innowacyjnych firm, co w konsekwencji usunie bariery we wdrażaniu innowacyjnych rozwiązań i technologii, szczególnie w sektorze MSP. Bezpośrednią odpowiedzialnością administracji państwowej i samorządowej na potrzebę świadczenia usług publicznych on-line winno być uruchomienie oferty z zakresu doradztwa specjalistycznego i transferu technologii oraz procesu wdrażania innowacji. Za strategiczne zadania uznano: wsparcie rozwoju instytucji otoczenia przedsiębiorstw, wzmocnienie współpracy przedsiębiorstw np. w klastrach, budowę skutecznej platformy wymiany informacji pomiędzy przedsiębiorcami a jednostkami B+R (zob. więcej: KZIG 2006, s. 62-82; por.: www.mg.gov.pl 13.06.2012).

Realizacja rządowej strategii pn. „Kierunki zwiększania innowacyjności gospodarki na lata 2007-2013” opiera się głównie na systemie wdrażania programów operacyjnych określonych przez Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia. Poszczególne zadania przewidziane dla pięciu obszarów interwencji są umieszczone w ramach działań przewidzianych w Programie Operacyjnym Innowacyjna Gospodarka (POIG), Programie Operacyjnym Kapitał Ludzki (POKL) oraz w 16 Regionalnych Programach Operacyjnych (RPO).

POIG na rzecz budowania innowacyjnej gospodarki na szczeblu krajowym

W dniu 30 października 2007 roku Rząd RP przyjął do realizacji Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka na lata 2007-2013 (POIG 2011), którego głównym celem jest osiągnięcie rozwoju polskiej gospodarki dzięki podniesieniu poziomu innowacyjności przedsiębiorstw.

POIG jest jednym z sześciu programów operacyjnych, realizowanych na terenie całego kraju na podstawie Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia. Został on skierowany przede wszystkim do przedsiębiorców za-

mierzających realizować przedsięwzięcia innowacyjne oparte bezpośrednio na: działaniach badawczo-rozwojowych, zastosowaniu nowoczesnych technologii, prowadzeniu inwestycji o kluczowym znaczeniu dla gospodarki, jak również praktycznym wykorzystaniu technologii informacyjnych i komunikacyjnych (por.: www.poig.gov.pl, 13.06.2012).

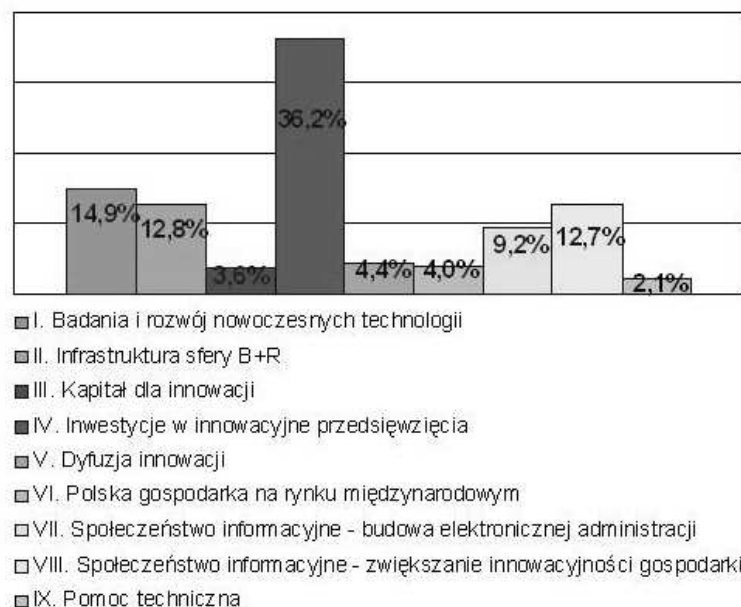
Główny cel Programu zostanie osiągnięty poprzez realizację sześciu celów szczegółowych:

- zwiększenie innowacyjności przedsiębiorstw,
- wzrost konkurencyjności polskiej nauki,
- zwiększenie roli nauki w rozwoju gospodarczym,
- zwiększenie udziału innowacyjnych produktów polskiej gospodarki w rynku międzynarodowym,
- tworzenie trwałych i lepszych miejsc pracy,
- wzrost wykorzystania technologii informacyjnych i komunikacyjnych w gospodarce (zob. więcej: POIG 2011, s. 66-70).

Na realizację projektów w ramach POIG przeznaczono ogółem 10,186 mld euro, z czego 8,658 mld euro pochodzi z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR). Natomiast pozostała część – 1,527 mld euro – to środki krajowe z budżetu państwa (por.: www.funduszeuropejskie.gov.pl, 13.06.2012).

Fundusze dla Programu alokowane będą w ramach dziewięciu osi priorytetowych, w tym ośmiu merytorycznych oraz Pomocy Technicznej (zob.: rysunek 2):

- Oś priorytetowa 1. Badania i rozwój nowoczesnych technologii – podniesienie roli sektora nauki w gospodarce, polegające na znaczącym zwiększeniu nakładów na prace B+R w obszarach uznanych za kluczowe dla rozwoju społeczno-gospodarczego kraju;
- Oś priorytetowa 2. Infrastruktura sfery B+R – wzmocnienie konkurencyjności polskiej nauki poprzez modernizację lub tworzenie nowoczesnej, skonsolidowanej infrastruktury naukowo-badawczej oraz informatycznej dla najlepszych krajowych jednostek naukowych;
- Oś priorytetowa 3. Kapitał dla innowacji – stworzenie możliwości łatwiejszego dostępu do zewnętrznych źródeł finansowania dla projektów innowacyjnych, co bezpośrednio przełoży się na wzrost liczby

Rysunek 2. Alokacji środków POIG z podziałem na osie priorytetowe.

Źródło: www.poig.gov.pl, 13.06.2012.

przedsiębiorstw opierających swoją działalność na bazie innowacyjnych rozwiązań;

- Oś priorytetowa 4. Inwestycje w innowacyjne przedsięwzięcia – wsparcie praktycznego zastosowania nowych, innowacyjnych technologii i rozwiązań przez podmioty gospodarcze;
- Oś priorytetowa 5. Dyfuzja Innowacji – wsparcie budowy systemu powiązań kooperacyjnych, który będzie tworzył warunki do poprawy konkurencyjności przedsiębiorstw; zapewnienie podmiotom gospodarczym dostępu do infrastruktury oraz usług umożliwiających poprawę wykorzystaniu ich własnego potencjału innowacyjnego;
- Oś priorytetowa 6. Polska gospodarka na rynku międzynarodowym – budowanie wizerunku państwa polskiego jako atrakcyjnego i stabilnego partnera gospodarczego, w tym tworzenie warunków do skutecznego nawiązywania kontaktów handlowych, transferu zagranicznego kapitału inwestycyjnego, prowadzenia działalności gospodarczej, jak również rozwoju usług turystycznych;

- Oś priorytetowa 7. Społeczeństwo informacyjne – skierowana przede wszystkim na zdyktalizowanie procesu powstawania elektronicznej administracji, dzięki której poprawione zostaną warunki prowadzenia działalności gospodarczej, między innymi poprzez ułatwienie dostępu do zasobów informacyjnych administracji publicznej, a także usług publicznych w formie cyfrowej zarówno dla obywateli, jak i przedsiębiorców;
- Oś priorytetowa 8. Społeczeństwo informacyjne – zwiększanie innowacyjności gospodarki – skierowana na osiągnięcie wzrostu zaufania społecznego do korzystania z eUsług poprzez usunięcie istniejących barier technologicznych, ekonomicznych i mentalnych; wspieranie rozwoju gospodarki elektronicznej poprzez tworzenie nowych, innowacyjnych eUsług, świadczonych przez podmioty gospodarcze;
- Oś priorytetowa 9. Pomoc techniczna – obejmuje finansowanie zadań realizowanych przez instytucje systemu wdrażania z zakresu zarządzania, realizacji oraz monitorowania założeń POIG, jak również osiągnięcia stanu zgodnego z prawem i politykami wspólnotowymi, wykorzystania finansowego wkładu EFRR oraz środków krajowych (www.funduszeuropejskie.gov.pl, 13.06.2012; POIG 2011; Zamojski 2008, 163-180).

Na dzień 6 lipca 2012 roku Instytucja Zarządzająca Programem Operacyjnym Innowacyjna Gospodarka zatwierdziła ogółem 11 186 projektów o łącznej wartości 35,90 mld zł, co stanowi 82,2% alokacji pochodzącej z EFRR. Dotychczas podpisano 9 805 umów na kwotę dofinansowania przekraczającą 31 mld zł (71,82% alokacji z EFRR). Jednocześnie na rzecz beneficjentów wykonano płatności w kwocie 12,975 mld zł. Ponadto, w formie zaliczek przekazano dalsze 8,402 mld zł (por. www.poig.gov.pl, 13.07.2012).

W okresie od momentu uruchomienia Programu do końca roku 2011 podmioty pochodzące z województwa lubuskiego złożyły ogółem 466 wniosków o dofinansowanie na łączną kwotę prawie 1,1 mld zł. Pozytywną weryfikację przeszło 168 projektów o wartości wsparcia równej 240,39 mln zł pochodzących z EFRR. Szczegółowe dane dotyczące aktywności lubuskich beneficjentów z uwzględnieniem podziału na poszczególne osie priorytetowe prezentuje tabela 1.

Należy jednak pamiętać, że sama alokacja środków POIG jest realizowana wyłącznie poprzez wsparcie beneficjentów realizujących projekty o zasięgu ogólnopolskim lub międzynarodowym. Wszelkie działania innowacyjne o charakterze zarówno krajowym, jak i regionalnym lub lokalnym

Tabela 1

Stan wdrażania POIG według osi priorytetowych dla województwa lubuskiego na dzień 31 grudnia 2011 roku

Oś priorytetowa	Liczba wniosków o dofinansowanie	Zawarte umowy Wydane decyzje	Kwota dofinansowania z EFRR (PLN)
I	51	13	28 601 862,49
III	11	4	3 341 689,72
IV	64	26	156 568 201,30
V	2	1	803 703,33
VI	80	44	1 183 407,96
VIII	258	80	49 888 840,67

Źródło: www.poig.gov.pl, 13.06.2012.

mogą być realizowane dzięki komponentowi regionalnemu Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki (POKL 2011). Natomiast inicjatywy wyłącznie regionalne i lokalne wspiera Lubuski Regionalny Program Operacyjny (LRPO 2011).

POKL dla wsparcia budowy innowacyjnej gospodarki na szczeblu krajowym i regionalnym

Zgodnie z zapisami rządowych Kierunków zwiększania innowacyjności gospodarki na lata 2007-2013, w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki wsparcie będzie udzielane zarówno dla inicjatyw o znaczeniu ogólnopolskim, jak również w ramach komponentu regionalnego.

Celem głównym POKL jest wzrost poziomu zatrudnienia i spójności społecznej, który zostanie osiągnięty poprzez realizację sześciu celów strategicznych:

- Cel 1 – podniesienie poziomu aktywności zawodowej oraz zdolności do zatrudnienia osób bezrobotnych i biernych zawodowo;
- Cel 2 – zmniejszenie obszarów wykluczenia społecznego;
- Cel 3 – poprawa zdolności adaptacyjnych pracowników i przedsiębiorstw do zmian zachodzących w gospodarce;
- Cel 4 – upowszechnienie edukacji społeczeństwa na każdym etapie kształcenia przy równoczesnym zwiększeniu jakości usług edukacyjnych i ich silniejszym powiązaniu z potrzebami gospodarki opartej na wiedzy;

- Cel 5 – zwiększenie potencjału administracji publicznej w zakresie opracowywania polityk i świadczenia usług wysokiej jakości oraz wzmocnienie mechanizmów partnerstwa;
- Cel 6 – wzrost spójności terytorialnej (por.: POKL 2011, s. 116).

Wsparcie budowy innowacyjnej gospodarki w sposób szczególny zostało uwzględnione w założeniach celu 3 i 4 oraz zapisane w:

- Priorytecie II – Rozwój zasobów ludzkich i potencjału adaptacyjnego przedsiębiorstw oraz poprawa stanu zdrowia osób pracujących. Wsparcie działań obejmujących ogólnopolskie i ponadregionalne projekty tworzące warunki dla rozwoju potencjału adaptacyjnego przedsiębiorstw oraz ich kadr. Realizacja ponadregionalnych działań skierowanych na: rozwój systemu doskonalenia zawodowego pracowników (w tym dofinansowanie studiów podyplomowych czy organizację specjalistycznych kursów i szkoleń); tworzenie systemów usług szkoleniowo-doradczych dla przedsiębiorstw; wdrażanie efektów badań naukowych i nowoczesnych technologicznych; wsparcie rozwoju nowych, efektywniejszych form zatrudnienia, a także innowacyjnych metod zarządzania w przedsiębiorstwach.
- Priorytecie III – Wysoka jakość systemu oświaty. Wsparcie działań obejmujących systemowe projekty tworzące warunki do realizacji przez podmioty zarządzające oświatą zadań z zakresu bezpośredniej oraz kompleksowej poprawy systemu usług edukacyjnych. Wsparcie udzielone zostanie w pierwszej kolejności dla instytucji ukierunkowanych na realizację kształcenia w dziedzinach o znaczeniu kluczowym dla gospodarki opartej na wiedzy lub prowadzących modernizację tych kierunków z uwzględnieniem bieżących potrzeb rynku pracy.
- Priorytecie IV – Szkolnictwo wyższe i nauka. Wsparcie działań obejmujących upowszechnianie studiowania na kierunkach, które zostały uznane za priorytetowe dla rozwoju innowacyjnej gospodarki, w tym na studiach artmetyczno-przyrodniczych; tworzenie programów rozwojowych dla uczelni w dziedzinie B+R oraz przygotowania absolwentów do wyzwań rynku pracy.
- Priorytecie VIII – Regionalne kadry gospodarki. Wsparcie działań obejmujących podniesienie konkurencyjności regionów poprzez tworzenie warunków dla pracowników i przedsiębiorstw do realizacji założeń strategii rozwoju województw oraz regionalnych strategii innowacji. W ramach niniejszego Priorytetu wspierane będą również projekty

mające na celu rozwój lub budowę sieci wspomagających wymianę rozwiązań innowacji lub transferu nowych technologii pomiędzy podmiotami gospodarczymi a uczelniami i jednostkami B+R. Preferowane będą również przedsięwzięcia prowadzące do propagowania i bezpośredniego zastosowania efektów prac naukowych w praktyce, przede wszystkim w sektorach gospodarki uznanych za kluczowe z punktu widzenia rozwoju gospodarczego regionu. Dopuszczalna będzie również pomoc polegająca na tworzeniu i zasilaniu systemów stypendialnych dla uczestników studiów doktoranckich na kierunkach wymaganych dla intensyfikacji procesu budowania innowacyjnej gospodarki w regionie (por.: POKL 2011, s. 158- 218; www.efes.gov.pl, 13.06.2012, Babiak 2008, s. 181-192).

Na realizację projektów ogólnopolskich w ramach Priorytetów II-IV oraz regionalnych w ramach Priorytetu VIII POKL przeznaczono ogółem 4,333 mld euro, z czego 3,683 mld euro pochodzi z Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS). Natomiast pozostała część – 0,65 mld euro – to środki krajowe z budżetu państwa. W okresie od momentu uruchomienia Programu do 31 grudnia 2011 roku podmioty z województwa lubuskiego w ramach Priorytetu VIII złożyły ogółem 964 wnioski o dofinansowanie na łączną kwotę prawie 639,01 mln zł. Pozytywną weryfikację przeszły 134 projekty o wartości wsparcia również prawie 74,5 mln zł pochodzącego z EFS (por.: www.efs.gov.pl, 13.06.2012).

Innowacyjna gospodarka w województwie lubuskim

Podstawowe cele polityki rozwojowej, w tym budowanie gospodarki opartej na innowacjach i nowoczesnych technologiach dla województwa lubuskiego ustalone zostały w dokumencie pn. „Strategia Rozwoju Województwa Lubuskiego” (SRWL 2005). Obecnie obowiązująca aktualizacja z horyzontem czasowym do roku 2020, która została uchwalona przez Sejmik Województwa Lubuskiego dnia 19 grudnia 2005 roku (Uchwała nr XXXVII/260/2005) określa następujące cele strategiczne:

- Cel 1 – Zapewnienie przestrzennej, gospodarczej i społecznej spójności regionu;
- Cel 2 – Podniesienie poziomu wykształcenia społeczeństwa, zwiększenie potencjału innowacyjnego nauki oraz informatyzacja społeczeństwa;

- Cel 3 – Rozwój przedsiębiorczości oraz działania mające na celu podniesienie poziomu technologicznego przedsiębiorstw i ich innowacyjności dzięki współpracy z nauką;
- Cel 4 - Efektywne, prorozwojowe wykorzystanie zasobów środowiska przyrodniczego i kulturowego (zob. szczegółowo: SRWL 2005, s. 68-69).

Dnia 1 października 2007 roku Komisja Europejska (KE) podjęła decyzję zatwierdzającą Lubuski Regionalny Program Operacyjny na lata 2007-2013. Na tej podstawie Zarząd Województwa Lubuskiego 16 października 2007 roku przyjął treść tego dokumentu w drodze uchwały nr 65/399/2007 (LRPO 2011).

Ostatnia aktualizacja założeń została zatwierdzona przez KE decyzją K(2011) 8734 z 7 grudnia 2011 roku, zmieniającą decyzję K(2007)4572 w sprawie przyjęcia programu operacyjnego „Lubuski Regionalny Program Operacyjny na lata 2007-2013” w ramach pomocy wspólnotowej z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, objętego celem Konwergencji w regionie Lubuskim (Komunikat MRR 2011, pkt. 1).

Głównym celem Lubuskiego Regionalnego Programu Operacyjnego jest „stworzenie warunków wzrostu konkurencyjności województwa poprzez wykorzystanie regionalnego potencjału endogenicznego oraz przeciwdziałanie marginalizacji zagrożonych obszarów, w tym obszarów wiejskich, przy racjonalnym gospodarowaniu zasobami i dążeniu do zapewnienia większej spójności województwa” (LRPO 2011, s. 86).

Wyżej wymienione strategiczne Cele 2 i 3 SRWL odnoszą się bezpośrednio do konieczności wzmocnienia potencjału innowacyjnego lubuskiej gospodarki, co znalazło swoje bezpośrednie odzwierciedlenie w realizacji konkretnych priorytetów LRPO (zob.: tabela 2).

W ramach Priorytetu I LRPO realizowane są projekty wpływające pozytywnie na zdynamizowanie procesu rozwoju cywilizacyjnego oraz bezpośredniego wzrostu konkurencyjności gospodarczej regionu, dzięki znaczącej poprawie stanu infrastruktury transportowej i komunikacyjnej. W ramach Priorytetu realizowane są następujące cele szczegółowe: poprawa stanu infrastruktury transportowej w województwie, budowa społeczeństwa opartego na wiedzy, zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej województwa.

Priorytet II LRPO jest skierowany na bezpośrednie wzmocnienie potencjału innowacyjnego lubuskich podmiotów gospodarczych oraz ich zdolności do wzrostu poziomu zatrudnienia poprzez realizację następujących celów szczegółowych: wspieranie innowacyjnego charakteru przedsiębiorczości; wzmocnienie konkurencyjności lubuskich przedsiębiorców; aktywizację ko-

Tabela 2

Spójność priorytetów LRPO z celami strategicznymi rozwoju województwa lubuskiego

Cele strategii rozwoju województwa lubuskiego	Priorytety LRPO
Cel 2 – Podniesienie poziomu wykształcenia społeczeństwa, zwiększenie potencjału innowacyjnego nauki oraz informatyzacja społeczeństwa	Priorytet I. Rozwój infrastruktury wzmacniającej konkurencyjność regionu Priorytet II. Stymulowanie wzrostu inwestycji w przedsiębiorstwach i wzmocnienie potencjału innowacyjnego Priorytet IV. Rozwój i modernizacja infrastruktury społecznej
Cel 3 – Rozwój przedsiębiorczości oraz działania mające na celu podniesienie poziomu technologicznego przedsiębiorstw i ich innowacyjności dzięki współpracy z nauką	Priorytet II. Stymulowanie wzrostu inwestycji w przedsiębiorstwach i wzmocnienie potencjału innowacyjnego

Źródło: LRPO 2011, s. 88.

operacji podmiotów o charakterze naukowo-badawczym z MSP oraz wzmocnienie systemu wspierania przedsiębiorczości.

Natomiast Priorytet IV LRPO został ukierunkowany na stworzenie atrakcyjnych i bezpiecznych warunków życia w województwie lubuskim oraz znoszenie dysproporcji między dynamicznymi centrami wzrostu a terenami marginalizowanymi. W ramach priorytetu realizowane są następujące cele szczegółowe: poprawa jakości infrastruktury społecznej w województwie; wzmocnienie roli szkół wyższych i ośrodków naukowo-badawczych; poprawa jakości kształcenia i dostępu do wiedzy na poziomie podstawowym i ponadpodstawowym; poprawa jakości i dostępności usług ochrony zdrowia zarówno na szczeblu regionalnym, jak i lokalnym; aktywizacja obszarów strukturalnie słabych; tworzenie warunków do włączenia obszarów strukturalnie słabych w procesy rozwojowe, a także ułatwienie dostępu do podstawowej infrastruktury na terenach strukturalnie słabych.

Tabela 3 obrazuje stan wdrażania Lubuskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na dzień 31 grudnia 2011 roku z podziałem na Priorytety: I, II i IV.

Tabela 3

Stan wdrażania Lubuskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na dzień 31 grudnia 2011 roku z podziałem Priorytety: I, II i IV

Wskaźnik	Priorytet I	Priorytet II	Priorytet IV
Wkład EFRR w mln euro	166,11	112,74	85,1
Poziom alokacji LRPO	33,6%	22,81%	17,21%
Wnioski zatwierdzone	92	541	84
/wartość w mln euro	146,17	84,23	75,45
Zawarte umowy	83	500	83
/ wartość w mln euro	117,42	67,94	59,73
Poziom kontraktacji	70,69%	60,26%	88,43%

Źródło: www.lrpo.lubuskie.pl, 13.06.2012.

Wnioski

Budowanie innowacyjnej gospodarki opartej na wiedzy jest warunkiem koniecznym do utrzymania przewagi konkurencyjnej przedsiębiorstw, a przede wszystkim zapewnienia trwałego wzrostu gospodarczego.

Przedsiębiorcy, organizacje pozarządowe oraz administracja regionalna w województwie lubuskim skutecznie współpracują w tej dziedzinie. Aby utrzymać ten pozytywny trend, należy dążyć do pełnego wykorzystania środków europejskich, tak w wymiarze ogólnokrajowym, jak i regionalnym – zarówno w perspektywie 2007-2013 oraz latach kolejnych.

Zaznaczyć należy, iż w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka lubuscy beneficjenci pozyskali według danych na dzień 31 grudnia 2011 roku dofinansowanie na realizację 168 projektów innowacyjnych lub związanych z B+R o wartości wsparcia równego 240,39 mln zł, pochodzącego z EFRR. Uwzględniając dane za ten sam okres dla Priorytetu VIII POKL – zaakceptowane zostały dalsze 134 projekty o wartości wsparcia prawie 74,5 mln zł pochodzących z EFS.

Skuteczna współpraca sektora prywatnego oraz jednostek B+R z administracją regionalną powinna docelowo stanowić podstawę do wypracowania efektywnych metod absorpcji środków europejskich w kolejnej perspektywie finansowej Unii Europejskiej 2014-2020.

Należy również podkreślić, że samorząd województwa lubuskiego zakończył prace nad aktualizacją jednego z kluczowych dla rozwoju regionalnej gospodarki dokumentów, tj. Lubuską Regionalną Strategią Innowacji. Dnia 1 lutego 2010 roku Sejmik Województwa Lubuskiego uchwalił nową treść ww. dokumentu z horyzontem czasowym do roku 2015 (Uchwała nr

XLVI/444/2010). Obecnie trwają również prace związane z przygotowaniem aktualizacji Strategii Rozwoju Województwa Lubuskiego, która będzie fundamentem określenia programów rozwojowych w horyzoncie kolejnych siedmiu lat.

Literatura

BABIAK J. (2008), Wzrost innowacyjności polskiej gospodarki dzięki Programowi Operacyjnemu Kapitał Ludzki, [w:] Fundusze Europejskie a innowacyjność polskiej gospodarki, red. J. Babiak, Warszawa.

ZAMOJSKI J. (2008), Rola Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka w kształtowaniu gospodarki opartej na wiedzy [w:] Fundusze Europejskie a innowacyjność polskiej gospodarki, red. J. Babiak, Warszawa.

KIERUNKI zwiększania innowacyjności gospodarki na lata 2007-2013 (2006), Ministerstwo Gospodarki, Warszawa.

LUBUSKI Regionalny Program Operacyjny 2007-2013 (2011), Uchwała nr 65/399/2007 Zarządu Województwa Lubuskiego z dnia 16 października, Zielona Góra.

LUBUSKA Regionalna Strategia Innowacji (2010), Uchwała nr XLVI/444/2010 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 1 lutego, Zielona Góra.

NARODOWE Strategiczne Ramy Odniesienia (2007), Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, Warszawa.

PROGRAM Operacyjny Innowacyjna Gospodarka (2011), Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, Warszawa.

PROGRAM Operacyjny Kapitał Ludzki (2011), Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, Warszawa.

STRATEGIA Rozwoju Województwa Lubuskiego (2005), Uchwała nr XXXVII/260/2005 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 19 grudnia, Zielona Góra.

- www.efes.gov.pl
- www.funduszeuropejskie.gov.pl
- www.lrpo.lubuskie.pl
- www.mg.gov.pl www.poig.gov.pl

Waldemar Sługocki

**THE INFLUENCE OF EUROPEAN FUNDS ON THE
INNOVATIVENESS OF THE LUBUSKIE ECONOMY**

Abstract

The paper presents the impact of the use of EU funds on the process of building innovativeness of the Lubuskie economy in the context of achieving the following objectives: National Strategic Reference Framework (NSRF) 2007 - 2013 and the government strategy named - Strategy for increasing the innovativeness of the economy for the years 2007 - 2013. The author describes the basic determinants of a government's policy in the area of implementing innovative solutions and new technologies by economic entities also from the Lubuskie voivodship. It was the basis for presenting, among the others, the level of the use of EU funds from the national Operational Programmes: Innovative Economy, Human Capital and Lubuskie Regional Operational Programme. In addition, the paper demonstrates the structure of RPSs (the Regional Strategy Papers): Lubuskie Development Strategy and Lubuskie Regional Innovation Strategy, which in fact determine the process of building the regional economy based on knowledge. A supplement to the article is tabular visualization of statistical data concerning the allocation of EU funds for the Lubuskie voivodship according to the state dated on December the 31st 2011.